

Програми та заходи щодо працевлаштування внутрішньо переміщених осіб в м. Кропивницькому.

Значна частина наших громадян через війну втратила свої домівки, роботу та була змушена переїхати на більш безпечні території. І вже на новому місці шукати житло та нове робоче місце.

Тож, одним із пріоритетних завдань Державної служби зайнятості стало забезпечення [внутрішньо переміщених осіб \(ВПО\)](#) роботою або ж можливістю здобуття нової професії чи започаткування власної справи.

Як же вирішує служба зайнятості ці завдання?

По-перше – це системна співпраця з роботодавцями. Служба зайнятості реалізує дві програми надання компенсацій роботодавцям – [за працевлаштування ВПО](#) та [за працевлаштування ВПО під час дії воєнного стану](#). За цими програмами з початку активних бойових дій служба вже допомогла майже 500 переселенцям знайти роботу в нашому місті, а роботодавцям отримати фінансову підтримку майже на 7 млн грн.

Слід зазначити, що з 1 січня цього року розмір компенсацій за програмою [працевлаштування ВПО під час дії воєнного стану](#) підвищено до 7 100 грн на місяць, а з квітня компенсація становитиме 8 000 грн. на місяць. Також збільшено тривалість виплати такої допомоги – з двох до трьох місяців, а за працевлаштування ВПО, які мають інвалідність, роботодавець зможе отримувати компенсацію шість місяців.

По-друге – надання послуг з працевлаштування переселенцям, які звернулися за допомогою до служби зайнятості. З початку повномасштабного вторгнення майже 1500 ВПО отримали послуги у сфері зайнятості, з них - 350 були працевлаштовані. Фахівці служби зайнятості здійснюють індивідуальний підбір вакансій для кожної людини з урахуванням отриманої освіти, професійного досвіду та побажань до майбутнього робочого місця. Все, що необхідно зробити внутрішньому переселенцю – це звернутися до центру зайнятості або зареєструватися як безробітний через Портал [Дія](#).

Допомога по безробіттю призначається з першого дня після надання людині відповідного статусу. Поки діє воєнний стан тривалість допомоги не може перевищувати 90 календарних днів. Втім особи передпенсійного віку (за рік до настання права на пенсію) можуть розраховувати на виплату такої допомоги до 360 календарних днів.

Розмір виплат по безробіттю призначається індивідуально для кожної людини. Але під час дії воєнного стану максимальна сума допомоги не

може перевищувати розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня календарного року. У 2024 році – це 7100 грн.

Окрім того, якщо внутрішньо переміщена особа (ВПО), яка не мала можливості припинити трудовий договір через те, що не має можливості продовжувати роботу за трудовим договором за попереднім місцем проживання, **має право його припинити в односторонньому порядку.**

Для цього ВПО подає до центру зайнятості заяву на ім'я роботодавця. Датою припинення трудового договору вважатимуть наступний день після подання такої заяви.

Центр зайнятості повідомить:

- роботодавця – будь-якими засобами комунікації, у т.ч. електронними;
- територіальний орган ПФУ;
- територіальний орган ДПС.

Таким чином ВПО, які не розірвали трудові відносини, також зможуть зареєструватися в центрі зайнятості в якості безробітних за особистою заявою.

Третій напрям – **професійне навчання**. Зараз людина не завжди може знайти роботу та розвиватись за професією, яку вона отримала багато років назад. Ринок праці постійно змінюється, тому часто виникає необхідність набуття нових сучасних знань та навичок. Служба зайнятості може допомогти, адже має досить потужну **систему власних центрів професійно-технічної освіти**, які готують фахівців за 95 робітничими професіями та 365 освітніми програмами. Для безробітних таке навчання безоплатне, воно здійснюється за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Після успішного завершення навчання слухачам видається документ державного зразка про присвоєння відповідної кваліфікації. Опанувати нову професію можна на замовлення роботодавця або для самозайнятості, тобто коли людина планує стати підприємцем.

Іншою можливістю здобуття нових навичок є отримання **ваучера на навчання**. Він видається за затвердженням Міністерства економіки переліком із **124 професій та спеціальностей**. Вартість ваучера не може перевищувати 10-кратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб (на сьогодні це більше 30 тис. грн.).

Ваучер надається людям певних категорій, зокрема й ВПО, які не зареєстровані як безробітні, мають професійно-технічну чи вищу

освіту. Заявку на отримання ваучера можна подати онлайн, вона буде опрацьована фахівцями служби зайнятості протягом 3 робочих днів.

В 2023 році ваучер на навчання отримали 26 осіб з числа ВПО.

Четвертий напрям роботи – надання грантів на започаткування або розвиток вже діючого бізнесу. Передусім, мова йде про грантовий проєкт «[Власна справа](#)», що дає можливість отримати від 50 до 250 тис. грн на втілення своєї підприємницької мрії.

На ще одну грантову програму «[Грант для ветеранів та їх подружжя](#)» можуть подаватися переселенці зі статусом учасника бойових дій або члени їх сімей. У рамках цієї програми можна розраховувати на такі грантові суми:

- до 250 тис. грн – за умови створення одного робочого місця;
- від 250 до 500 тис. грн – за умови створення двох робочих місць;
- від 500 до 1 млн грн може отримати учасник бойових дій або особа з інвалідністю внаслідок війни, зареєстрований як фізична особа-підприємець протягом 36 місяців до дати подачі документів, за умови створення чотирьох нових робочих місць.

Подати заявку на участь у грантових програмах разом із бізнес-планом можна через Портал [Дія](#).

З початку дії грантової програми таку допомогу отримали 6 осіб з числа ВПО, які проводять свою господарську діяльність в м. Кропивницький.

Зауважимо, що повернення отриманих коштів здійснюється протягом трьох років реалізації проєкту через сплату податків і зборів, передусім за працевлаштованих на нові робочі місця працівників.

В місті проводять свою господарську діяльність 17 релокованих підприємств, з них 12- активно співпрацюють з службою зайнятості з питань добору персоналу та отримання компенсацій за працевлаштування певних категорій населення.